



**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

September 2021

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

Skifteretternes behandling af dødsboer med bobestyrer

Vedrører:**Statsrevisorernes beretning nr. 13/2020 om skifteretternes behandling af dødsboer med bobestyrer**

Udtalelse fra Danmarks Domstole af 10. maj 2021

Justitsministerens redegørelse af 1. juni 2021

Justitsministerens redegørelse af 4. august 2021

1. september 2021

RN 1107/21

1. Rigsrevisionen vurderer i dette notat de initiativer, som justitsministeren vil iværksætte som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner.

**Konklusion**

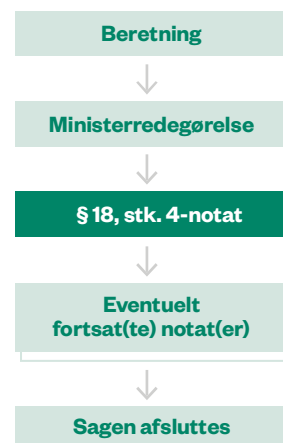
Justitsministeren oplyser, at ministeren ser med alvor på kritikken af, at skifteretternes stikprøvebaserede tilsyn med, om bobestyrerne overholder gældende regler, har været utilstrækkeligt i perioden 2016-2020. Ministeren noterer sig, at Danmarks Domstole har oplyst, at skifteretterne fremover vil bestræbe sig på at gennemføre det stikprøvebaserede tilsyn i henhold til bobestyrerbekendtgørelsen hvert 2. år, som Rigsrevisionen lægger til grund, at en stikprøve minimum skal udtages. Ministeren oplyser, at måtte der herudover vise sig at være et behov herfor, er ministeren naturligvis klar til at iværksætte relevante initiativer med henblik på at tydeliggøre reglerne om skifteretternes opgaver på bobestyrerområdet.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- skifteretternes arbejde med at gennemføre det stikprøvebaserede tilsyn med bobestyrere minimum hvert 2. år og justitsministerens eventuelle initiativer for at understøtte dette.

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i marts 2021 på baggrund af en statsrevisoranmodning en beretning om skifteretternes behandling af dødsboer med bobestyrer. Beretningen handlede om skifteretternes behandling af klager over og tilsyn med bobestyreres behandling af dødsboer.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

Vi besvarede først Statsrevisorernes spørgsmål vedrørende skifteretternes behandling af klager over bobestyreres behandling af dødsboer. Spørgsmålene var af faktisk karakter, og derfor omfattede denne del af undersøgelsen ingen vurderinger.

Herefter undersøgte vi skifteretternes tilsyn med bobestyrerne. Her lagde vi til grund for vores vurdering, at skifteretterne skal udtage en stikprøve minimum hvert 2. år.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de, at skifteretternes stikprøvebaserede tilsyn med, om bobestyrerne overholder gældende regler, har været utilstrækkeligt i perioden 2016-2020. Statsrevisorerne bemærkede, at der således er risiko for, at bobestyrerne i flere tilfælde ikke overholder gældende regler, og at dette ikke opdages.

4. Justitsministeren sendte på baggrund af beretningen sin redegørelse af 1. juni 2021 til Statsrevisorerne. En udtalelse fra Danmarks Domstole af 10. maj 2021 var vedlagt redegørelsen. Justitsministeren oplyste, at på grund af domstolenes uafhængighed fandt ministeren det rigtigst ikke at forholde sig nærmere til konklusionerne i beretningen eller til Danmarks Domstoles udtalelse.

5. I udtalelsen fra Danmarks Domstole forholdt Danmarks Domstole sig til, hvilke foranstaltninger og overvejelser beretningen gav anledning til. Udtalelsen indeholdt desuden en række bemærkninger til beretningen.

6. Rigsrevisionen har også modtaget og vurderet disse bemærkninger i forbindelse med, at et udkast til beretningen blev sendt i høring hos Justitsministeriet og Danmarks Domstole. Bemærkningerne er – i det omfang Rigsrevisionen har været enig – indarbejdet i den endelige beretning og behandles derfor ikke i dette notat.

7. Statsrevisorerne sendte på baggrund af justitsministerens redegørelse et brev af 11. juni 2021 til ministeren. Her gjorde Statsrevisorerne opmærksom på, at ministeren godt kan forholde sig til væsentlige kritiske bemærkninger i beretningen. Statsrevisorerne ville derfor afvente en ny ministerredgørelse til beretningen.

8. Justitsministeren sendte på baggrund af Statsrevisorernes brev en ny redegørelse af 4. august 2021, hvori ministeren forholdt sig til Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner.

9. Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Gennemgang af ministerens redegørelse

Skifteretternes tilsyn med bobestyrere

10. Statsrevisorerne bemærkede, at der var store forskelle med hensyn til, hvor ofte skifteretterne havde gennemført stikprøvebaserede tilsyn i perioden 2016-2020, varierende fra en tilsynsprocent på 5,2 % til 0 %. En stor del af skifteretterne – 10 ud af 24 skifteretter – havde ikke udtaget en stikprøve minimum hvert 2. år, og 4 skifteretter havde ikke udtaget en stikprøve inden for 4 år.

Statsrevisorerne bemærkede også, at de stikprøvebaserede tilsyn alene havde omfattet 1,3 % af bobestyrersagerne, på trods af at mere end hvert 3. tilsyn har ført til kritiske bemærkninger til bobestyreren.

11. Justitsministeren oplyser indledningsvist, at den rejste kritik efter ministerens opfattelse ikke giver grundlag for, at ministeren med hjemmel i lov om Domstolsstyrelsen, § 2, stk. 3, pålægger Domsstolsstyrelsen at iværksætte foranstaltninger med henblik på at imødekomme den rejste kritik.

Justitsministeren oplyser herefter, at ministeren ser med alvor på kritikken af, at skifteretternes stikprøvebaserede tilsyn med, om bobestyrerne overholder gældende regler, har været utilstrækkeligt i perioden 2016-2020. Ministeren ser også med alvor på, at Statsrevisorerne finder, at der således er en risiko for, at bobestyrerne i flere tilfælde ikke overforholder gældende regler, og at dette ikke opdages.

Justitsministeren har i den forbindelse noteret, at Statsrevisorernes bemærkninger har været drøftet blandt retspræsidenterne, jf. udtalelsen fra Danmarks Domstole.

Det fremgår af udtalelsen fra Danmarks Domstole, at skifteretterne fremover vil bestræbe sig på at gennemføre det stikprøvebaserede tilsyn i henhold til bobestyrerbekendtgørelsen hvert 2. år, som Rigsrevisionen lægger til grund, at en stikprøve minimum skal udtages.

Justitsministeren oplyser, at måtte der herudover vise sig at være et behov herfor, er ministeren naturligvis klar til at iværksætte relevante initiativer med henblik på at tydeliggøre reglerne om skifteretternes opgaver på bobestyrerområdet.

12. Rigsrevisionen forstår justitsministeren således, at hvis skifteretternes stikprøvebaserede tilsyn med bobestyrere fremadrettet ikke gennemføres minimum hvert 2. år, så vil ministeren være klar til at iværksætte relevante initiativer for at understøtte, at det stikprøvebaserede tilsyn intensiveres. Det kunne fx være, at ministeren i bobestyrerbekendtgørelsen præciserer, hvor hyppigt skifteretternes stikprøvebaserede tilsyn skal gennemføres.

13. Rigsrevisionen finder det hensigtsmæssigt, at skifteretterne fremover vil bestræbe sig på at gennemføre det stikprøvebaserede tilsyn med bobestyrere hvert 2. år. Rigsrevisionen finder det desuden hensigtsmæssigt, at justitsministeren er klar til at iværksætte relevante initiativer, hvis skifteretterne ikke intensiverer det stikprøvebaserede tilsyn. Rigsrevisionen vil fortsat følge skifteretternes arbejde med at gennemføre det stikprøvebaserede tilsyn med bobestyrere minimum hvert 2. år og justitsministerens eventuelle initiativer for at understøtte dette.

Lov om Domstolsstyrelsen, § 2, stk. 3

”Såfremt rigsrevisor i en beretning fremsætter væsentlige kritiske bemærkninger om revisionsspørgsmål, jf. rigsrevisorlovens § 3, og statsrevisorerne tiltræder disse bemærkninger, kan justitsministeren dog pålægge Domstolsstyrelsen at iværksætte de foranstaltninger, som statsrevisorerne og justitsministeren er enige om”.